

»HEVREKA!«

Priznanja inovatorjem

V prvi polovici junija je Emil Šuštar, predsednik bežigradske občine izročil priznanja inovatorjem iz bežigradskega združenega dela, ki jih podeljuje občinska raziskovalna skupnost za dosežke na področju inovatorstva in tehničnih izboljšav v minulemu letu. Priznanja in denarne nagrade v višini od 5 do 15 tisoč dinarjev so prejeli: VILJEM KUJAR in IVO CEROVŠEK (Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij), MIROSLAV ZUPET in

venskega naroda in socialistične družbe.

ZA KAKŠNE IZBOLJŠAVE GRE?

● Viljem Kuhar je zasnoval izdelavo elektronskega porozimetra KV 30 za preiskavo protikorozijskih zaščitnih sistemov in digitalnega DC milivoltmetra za merjenje potencialov v korozijskih preiskavah kovin in njihovih zlitin.

● Ivo Cerovšek je tehnično zasnoval aparat za preiskavo cementa po VICAT-u in napravo za preizkus nepremočljivosti betona. Obe inovaciji sta objavljene pri Zveznem zavodu za patente v Beogradu.

● Miroslav Zupet in Marjan Grčar sta izboljšala delovne pogoje na stikalnici INDOS 401 in povečala zmogljivost orodja za izdelavo ogrodja tipkala KT 1. Stikalnico sta predelala tako, da je zdaj možno vbrizgati bakelit vanjo z vrha. Zasnovala sta tudi avtomat za izdelavo bakelitnih tablet.

● Aleksander Hudeček je tehnično izboljšal fotostavni stroj LT 303 in tako povečal hitrost osvetljevanja za 65 odstotkov.

● Miro Kraupner in Iztok Žen sta predelala domači rele TRP 41. Tako predelan posrednik zdaj vgrajuje v naprave za pretokovne in prenapetost-

ne zaščite v energetiki namesto uvoženega švedskega releja RMXM.

● Marjan Gril je tehnično izboljšal rezervni del – nosilec motorja tovrnega vozila FAP 160, 200 in 250 KS.

● Alojz Majcen je prejel priznanje za vzpodbujanje tehničnega razvoja slušno prizadetih otrok ter za mentorstvo broderskega in radiotehničnega krožka na Centru za rehabilitacijo sluha in govora. Za mentorstvo na tem centru je prejel priznanje tudi Bogoj Jakopič.

V. P.

Letos so se bežigradski kovinarji spet dobro odrezali. Na 7. republiškem tekmovanju na Jesenicah je pismenski varilec CIRIL ZUPANČIČ iz Impejeve delovne organizacije Promont s Črnuč dosegel najboljše rezultate, med varilci TIG pa sta njegova sodelavca ZDENKO KOVAČ in STANE KOŽELJ zasedla drugo in tretje mesto. Bežigradski kovinarji, ki so bili uspešni tudi na občinskem in ljubljanskem tekmovanju, so se v začetku junija srečali s predstavniki bežigradske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, ki so jim čestitali za uspehe.

V. P.

DELEGATI SPRAŠUJEJO

Ni telefona brez žice

Na vprašanje, ki ga je postavila delegacija krajevne skupnosti Savsko naselje II že na lanskem septembrskem skupščinskem zasedanju, kaj je s predvidenimi telefonskimi priključki v tem delu Bežigrada, je skupščina območne samoupravne interesne skupnosti za PTT promet odgovorila šele pred kratkim. Novi telefonski priključki so pogojeni s telefonskimi kablji, ki jih lani Podjetju za PTT promet ni uspelo pridobiti dovolj, kot smo lahko razbrali iz odgovora na delegatsko vprašanje, ki je bil objavljen v Zboru delegatov. Na Podjetju za PTT promet so nam povedali, da so s telefonskimi vodi še vedno težave. Od začetka leta jih ni več mogoče kupiti brez devizne soudeležbe. Njihovi proizvajalci pa so tudi ustavili prodajo, dokler ne bodo smeli telefonskih kablov prodajati po višjih cenah.

»Če bomo kable dobili, bo

Savsko naselje dobilo telefon še letos.« je dejal tovariš Bilanovič na Podjetju za PTT promet. »Savlje in Kleče pa smo iz letošnjega programa premaknili v prihodnje leto.«

PRIHODNOST VRTIČKOV ŠE NEDOREČENA

Ljuba Matelič, delegatka krajevne skupnosti Koroških partizanov je na aprilski seji zborna krajevna skupnost predlagala, naj bi bežigradska občina uredila in organizirala vrtničarstvo, saj je okolica vrtničkov zdaj velikokrat zanemarjena, barake pa kazijo podobo mesta.

Na občinskem komiteju za urbanizem gradbene zadeve, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo so odgovorili, da je bilo za trajno rešitev in organizirano vrtničarstvo po prostorskem delu družbene-

ga načrta za obdobje 1981–85 namenjeno področje vzhodno od Črnuč. Za to področje so nameravali pred uporabo izdelati in sprejeti ureditveni načrt. Z interventnim zakonom o varovanju kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti in z zaostrenimi zahtevami za izrabo zemlje za kmetijske namene je zaenkrat omenjena trajna rešitev neuresničljiva. Zaradi tega zakona in zaostrenih naložbenih pogojev tudi ne morejo časovno opredeliti pozidave v posameznih zazidalnih otoki. Ker vsi sedanji vrtnički rastejo na območjih, ki so po sedanjih urbanističnih načrtih predvideni za pozidavo – na nekaterih je gradnja predvidena celo v tem srednjeročnem obdobju, ni mogoče zatevati, da bi vrtničarji svoje njive obdelovali bolj organizirano in urejeno. Ne ve se namreč, kateri vrtnički lahko še ostanejo in za koliko časa.

Nevarni meseci za kolesarje

Junij, julij in avgust so po podatkih Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri izvršnem svetu skupščine mesta Ljubljane tisti meseci, ko so kolesarji najbolj ogroženi. K večji nevarnosti prispevajo predvsem: povečano število kolesarjev na cestah, zaključek pouka in številnejše vključevanje otrok s kolesi v promet.

Delno je take bilance krivo osnovno ogrevanje voznikov osebnih avtomobilov po zimsko-pomladanskem počitku. Zato ti prepogosto izsiljujejo kolesarje na stikališču kolesarskih stez in zavijajočih cest. Na to opozarja tudi letošnji letak SPV.

SPV pri IS SML je zbral podatke o nezgodah kolesarjev lani v Ljubljani in po posamez-

nih občinah.

Podatki kažejo, da so resnično navedeni meseci, pa tudi maj, med tistimi, ko se zgodi kolesarjem največ nesreč. Da bi jih omili svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, priporoča kolesarjem:

- upoštevajte vse prometne znake
- po kolesarskih stezah vozite le po DESNI strani
- v prometu uporabljajte le popolnoma opremljena kolesa
- športna kolesa uporabljajte le podnevi
- voznikom:

– pozorneje spremljajte vožnjo kolesarjev, prav posebno na križiščih kolesarskih stez in ostalih cest.

Lani so kolesarji doživeli v naši občini 30 nezgod. En kolesar je umrl, trije so dobili hude, ostali pa lahke telesne poškodbe. V poletnih mesecih se je zgodilo junija 6, julija 4 ter avgusta 4 nezgode. Najpogostje sta bila udeležena kolesar in osebni avto in sicer kar 16-krat. Kolesarji so povzročili 10 nezgod, večino na krajevnih in območnih cestah in sicer kar 21.

S. J.

MARJAN GRČAR, (Iskra, tozdr Tovarna sestavnih delov in delovnih sredstev), ALEKSANDER HUDEČEK (ČGP Delo), MIRO KRAUPNER in IZTOK ŽEN (Iskra, tozdr Tovorne naprave in elementi za energetiko in teleinformatiko), MARJAN GRIL (Avtocommerce, tozdr Avtoobnova), ALOJZ MAJECEN in BOGO JAKOPIČ (Center za rehabilitacijo sluha in govora) ter učenka tega Centra ROBERTA GOBBO za šolsko nalogo Pomen raziskovalne dejavnosti za razvoj slo-

V. P.

DOBRO JE VEDETI

Zakup kmetijskih zemljišč

Že vrsto let ugotavljamo, da je v prometu in zakupu kmetijskih zemljišč dosti neurejenih zadev glede na določila zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS št. 1/79). S tem sestavkom želimo osvetliti samo zakon za kmetijska zemljišča v lastnini in seznaniti predvsem zakupnike kmetijskih zemljišč, kaj so dolžni storiti na osnovi omenjenega zakona.

Zakaj prihaja do zakupov kmetijskih zemljišč, ne bomo raziskovali, niti ugotavljali. Lahko pa rečemo, da je bližina mesta in z njo urbanizacija toliko prizadela nekatere kmetije, da so lastniki zemlje opustili lastno kmetijsko proizvodnjo, se zaposlili, zemljišča pa oddali v zakup. Do sprejetja zakona o kmetijskih zemljiščih v letu 1973 zakup kmetijskih zemljišč ni bil opredeljen. S sprejetjem zakona o kmetijskih zemljiščih je bil zakup zemljišč ovrednoten in zavezuje tako zakupodajalce kot tudi zakupojemalce. V zvezi z zakupom kmetijskih zemljišč in v želji, da se izvajajo določila zakona, podajamo nekatera pojasnila.

Na osnovi zakona o kmetijskih zemljiščih je predmet zakupa lahko kmetijsko zemljišče s pripadajočimi objekti, napravami in dolgoletnimi nasadi.

Za zakup kmetijskih zemljišč je predpisana pismena oblika zakupne pogodbe. Zakupna pogodba, ki ni sklenjena v pisni obliki, nima nobenega pravnega učinka. Če zakupna pogodba ni sklenjena v pisni obliki, ne more nobena stranka uveljavljati pravic

iz te pogodbe. Zakupna pogodba mora vsebovati zlasti zemljiško-knjižne podatke, opis in vrednost objektov, naprav in nasadov, višino zakupnine ter dobo in namen zakupa.

Zakupna pogodba za zemljišča se sklene za določeno dobo. Na osnovi zakona doba zakupa za zemljišča traja:

- 25 let za nasade
- 15 let za hitrorastoče listavce
- 10 let za druge namene.

Zakupna pogodba se podaljša za prvotno dogovorjeno dobo, če najmanj v šestmesečnem ali v daljšem dogovorjenem odpovednem roku nobena pogodbeni stranka ne odpove pogodbe. Zakupna pogodba lahko vsak čas sporazumno preneha. Zakupna pogodba preneha tudi, če zakupno zemljišče v skladu z zakonom preneha biti kmetijsko zemljišče.

Zakupodajalec sme od pogodbe odstopiti, če zakupnik:

- ne rabi zemljišča kot dober gospodar
- obdeluje zemljišče v nasprotju s sklenjeno pogodbo
- daje zemljišče v podzakup.

Zakupna pogodba, s katero se zakupnina določi v obliki dela na kmetiji zakupodajalca ali v obliki deleža od pričakovane pridelke, je nična.

Zakonodajalec je predvidel tudi prednostno pravico zakupa. Uve-

ljavljanje pravice zakupa kmetijskih zemljišč je izenačena s prednostno pravico nakupa kmetijskih zemljišč. V skladu s načelom, da naj kmetijsko zemljišče pridobiva tisti, ki ga obdeluje, uvaja zakon prednostno pravico zakupa. Prednostna pravica zakupa pomeni omejitve pogodbeni svobode zakupodajalca pri izbiri pogodbenega partnerja-zakupnika. Zakupodajalec mora kmetijsko zemljišče ponuditi najprej tistemu, ki ima prednostno pravico do zakupa, šele če ta upravičenec v določenem roku ne izjavi, da bo vzel v zakup ponujeno zemljišče, lahko zakupodajalec odda ponujeno zemljišče drugemu po svoji izbiri.

Predvideni upravičenci do zakupa zemljišča so:

- kmetijska organizacija, katere zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe
- kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni glavno dejavnost in katerega zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe
- kmet, ki mu je kmetijska dejavnost dopolnilna dejavnost in katerega zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe

– kmet, ki mu je kmetijska dejavnost glavna dejavnost in ima zemljišče v primerni oddaljenosti

– kmet, ki mu je kmetijska dejavnost dopolnilna in katerega

zemljišče je v primerni oddaljenosti.

Kot smo videli, je več upravičencev, ki imajo pravico do zakupa kmetijskega zemljišča. Zato mora zakupodajalec podati ponudbo v treh izvodih občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za premoženjskopravne zadeve. Ponudba mora vsebovati označbo in zakupnino za zemljišče in druge pogoje. Premoženjskopравни organ poskrbi, da se ponudba za petnajst dni nabije na razglasni deski in jo hkrati pošlje kmetijski zemljiški skupnosti. Rok za uveljavljanje prednostne pravice zakupa znaša trideset dni od dneva, ko je ponudbo prejela kmetijska zemljiška skupnost.

Prednostno pravico zakupa upravičenec uveljavlja s pismeno izjavo, ki jo priporočeno pošlje zakupodajalcu in občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za premoženjskopravne zadeve. Upravičenec do zakupa lahko predlaga tudi ugotovitev zakupnine. Če v petnajstih dneh, ko je zakupodajalec zvedel za novo zakupnino in ponudbo v petnajstih dneh ne umakne, je dolžan dati to zemljišče v zakup upravičencu po novi zakupnini. Upravičenec do zakupa kmetijskega zemljišča, ki je bil prikrajšan za prednostno pravico zakupa, lahko s tožbo za-

hteva, da se zakupna pogodba razveljavi in da mu lastnik da zemljišče v zakup pod enakimi pogoji, pod katerimi je bilo dano v zakup drugemu.

Zakupnik je individualni kmetijski proizvajalec, ki obdeluje kmetijsko zemljišče za svoj račun in za svoj rizik. Zato se tudi kmetijsko zemljišče, ki ga ima kdo v zakupu, šteje v maksimum obdelovalnih zemljišč, medtem ko se kmetijsko obdelovalno zemljišče, ki ga kmet obdeluje v družbeno organizirani proizvodnji, ne šteje v zemljiški maksimum. Pri tem pa velja povedati, da zakon prepoveduje kmetom in drugim občanom, ki imajo zemljišča v zakupu, dajati zemljišča v podzakup.

Z zakonskimi določili želimo seznaniti vse zainteresirane tako zakupodajalce kot zakupojemalce, da so se dolžni ravnati po zakonu. Nespoštovanje predpisov – zakonskih določil se kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 5.000 din. Kmetijska zemljiška skupnost bo ravnala po zakonu. Pri prodaji ozioroma pri nakupu bo upoštevala za prednostnega upravičenca je tistega upravičenca, ki bo imel sklenjen zakup na osnovi zakonskih določil, to je, da je bila ponudba za zakup razglašena na oglasni deski in je bila za zakup sklenjena pismena pogodba.

Obvestilo o zakupu kmetijskih zemljišč je bilo napisano na osnovi sklepa 69. seje Izvršnega odbora Kmetijske zemljiške skupnosti občine Ljubljana Bežigrad.

MILE SOJAR